

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Athanasii Kircheri Fvldensis Bvchonii E Soc. Iesv. Prodromvs Coptvs Sive Aegyptiacvs

Kircher, Athanasius

Romae, 1636

Caput IX. Literis hieroglyphicis verba Copta inserta fuisse varijs exemplis ostenditur. Variaq[ue] monogrammata dilucidantur: quibus denique subiungitur Specime[m] interpretationis hieroglyphicæ; in ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-12784

posteritati per Prodromum hunc promulgatam inuidere nolui.

Porro plures antiquo charactere Hebraico in deserto Sin rupibus incisas, mihi supra allegatus Pater obtulit, quarum aliæ locum 70 palmarum, & collectionis mannæ; aliæ locum contractionis tabularum Mosaicarum, aliæ alia indicant, quas absque vlllo ferè labore primo intuitu solutas libenter hîc proponerem, nisi Oedipo nostro eas referuassem; Huius itaque sacri hieroglyphici expositione præmissa, nil restat, nisi vt ad profani quoque hieroglyphici interpretationis specimen quoddam exhibendum nos accingamus.

CAPVT VLTIMVM.

Vtrum vulgares Aegyptiorum characteres & Nomina, Hieroglyphicis inserta reperiantur.

Solent ij, qui in paupere Domo conuiuium instruunt, caput cenæ plerunq; in extremos missus referuare, ita prorsus mihi accidisse videtur; præmissis enim ijs, quæ de lingua Copta, siue Aegyptiaca pro ingenij suppellectilisque tenuitate dicenda videbantur, præcipuam Prodromi nostri partem consultò huc referuare visum est; vt

circa hanc materiam vti difficilem, ignotam, & à nemine pertractatam, ita raram, sterilem, & infæcundam oborta Lectori tædia, hac ratiocinatione haud forsan ingrata, veluti vltimo missu, eoque (nisi mea me fallit opinio) haud insipido attemperarem. Quæritur itaque; vtrum veteres AEgyptiorum Hieromanthæ vulgaris linguæ characteres, & nomina, hieroglyphicis notis inferere sint soliti? Hæreo; cùm qui de proposita quæstione è classicis Authoribus quicquam tradiderit, reperiam neminem, plerisque AEgyptios veteres præter sacras literas alias prorsus habuisse nullas opinantibus. iuxta illud Luc: l. 3.

*Nondum flumineas Memphis contexere biblos
Nouerat, & saxi tantùm volucresque ferasque
Sculptaque seruabat, magicas animalia linguas.*

Quam quidem erroneam opinionem inde ortam existimo, quod, quamnam prisca AEgyptij vernaculam, quamnam communem scribendi rationem, quam denique habuerint, inter characteres vulgares & sacros differentiam, ignorarint. Verùm nos adhibito exacto dictæ difficultatis scrutinio, frequentique singulorum characterum ad inuicem comparatione, rem paulò scrupulosius ponderantes, eam multò aliter sese habere comperimus. Attamen vt circa argumentum adeò nouum, insolens, & *παράδοξον*, aliquid certi statuatur, veritasque opinionis nostræ luculen-

len-

lentius demonstratur, de literis & scripturis Veterum Aegyptiorum, quædam breuiter, & non nisi ex mente aliorum prælibare visum est. Nota itaque tres apud Aegyptios characterum species vsitatas fuisse, videlicet ἑπιστολογραφικῶν, ἱερατικῶν, & ἱερογλυφικῶν; de quibus Clemens Alexandrinus l. 5. Strom: his verbis.

Αὐτίκα οἱ παρ' Αἴγυπτον παιδολόμοι πρῶτον μὲν πάντων τῶν Αἰγυπτίων γραμμάτων μέθοδον ἐκμανθάνουσιν, τῶν ἑπιστολογραφικῶν καλεμῶν. ὁ δὲ τῶν ἱερατικῶν ἢ χερῶν οἱ ἱερογραμματαῖς. ὕσάτω δὲ καὶ τῶν ἱερογλυφικῶν, ἢς ἢ μὲν ὅτι δὲ τῶν πρώτων σοιχείων κυριολογικῆ. ἢ δὲ συμβολικῆ. ἢ δὲ συμβολικῆς, ἢ μὲν κυριολογεῖν καὶ μίμνῃσι. ἢ δ' ὡσπερ ἱεροπικῶς γράφειν. ἢ δὲ αἰτικῆς ἀλληγορεῖν κατὰ τινὰς αἰνίγματα. ἢ λῆιον γὰρ ἐν γράψαι βελόμοροι, κύκλον ποιεῖσι, σελήνην δὲ χῆμα μίμνῃσι. &c.

Qui ab Aegyptijs instituantur, primum quidem omnium eam Aegyptiarum literarum viam (ἑπιστολογραφικῆν) rationem addiscunt, quam ἑπιστολογραφικῶν vocant. videlicet, qua tunc temporis, utpote toti Aegypto communi, in literis vulgari lingua conscribendis, passim utebantur, quam quidem aliam non fuisse, quam Coptam è sequentibus patebit. Secundam autem ἱερατικῶν seu Sacerdotalem, qua utuntur οἱ ἱερογραμματαῖς, scilicet ἢ, qui de rebus sacris scribunt. Hoc est, qui arcana Theologiae aut philosophiae suae mysteria, arcana quodam characterum, è varijs formis similitudinibusque rerum naturalium, artificialiumque figuris à sapientibus Aegypti, institutorum genere consignabant

Apud Aegyptios triplex literarum genus.

ἑπιστολογραφικῆν

Epistolaris scriptura alia non erat quam Copta.

ἱερατικῆν seu Sacerdotalis.

Hierogrā-
matei &
Hierogly-
phi quo-
modo di-
stinguatur

bant; cuiusmodi minutum illum characterem, quem mumijs, Canopis, Isiacis statuis, ac hieroglyphicis schematibus in Bembina tabula appictum videmus, fuisse, alibi demonstrabimus, quæ & ego ob dictas rationes aliter vocare non soleo, nisi characterem hieroglyphicum currentem, non enim ab hieroglyphicis differre videtur, nisi, quod ille proprius esset ἱερογραμματίων, quorum officium erat, ea quæ ob artis defectum pingere nequirent, minutiori caractere & ad scribendum aptiori exprimere; hic verò ἱερογλυφῶν, quorum erat sacra symbolorum schemata maiora saxi & lapidibus iuxta artis sculptoriæ regulas incidere. Non desunt tamen, qui hanc scripturam Sacerdotalem ex mysticis certi cuiusdam alphabeti figuris conflatam asserant, cuiusmodi in appendice diuersarum linguarum introductionis suæ in ling: Orient: Ambrosius Theus adducit, verum cum nulla inter hieroglyphicorum monumenta huius alphabeti vestigia reperiam, meritò cæteris id supposititijs annumerandum censeo. Etsi, eos præter communes literas, quarum apices mysterijs non omninò carebant, aliud mysticum quoddam alphabetum quoque habuisse certum sit, & in Oedipo abundè demonstratur. *Vltimam autem scripturæ speciẽ, ἱερογλυφικῶν, id est sacram, quæ insculpitur scripturã, cuius vna quidem est per prima elementa κρυπτολογικὴ*
id

ἱερογλυ-
φικὴ
ἱερα.

id est sacram, quæ insculpitur scripturã,
cuius vna quidem est per prima elementa κρυπτολογικὴ
id

C. Vlt: Literæ Copt: inter Hieroglyph: 223

id est propriè loquens; siue quæ res per consimiles
characteres exprimit. altera verò symbolica, id est
per signa significans; symbolica autem vna quidem
propriè loquitur per imitationem, alia verò scribitur
veluti tropicè, alia verò apertè sumitur allegoricè
per quædam enigmata. Qui Solem itaque volunt
scribere, faciunt circulum. Lunam autem, figuram
Lunæ cornuum formam præferentem, conuenienter
ei formæ quæ propriè dicitur. Tropica siue transla-
titia est, quæ varias diuersarum rerum, præsertim
animalium formas, figurasque transfert, ad signi-
ficandum vel Deorum, vel aliarum rerum ad di-
uinum cultum spectantium dignitates, & myste-
ria; ita Ibide & Accipitre Scarabæoformi indi-
cant hieroglyphicè à Sole Lunam pulchritudi-
nem suam participare, nempè lucem, quæ diui-
næ pulchritudinis imago quædam est, & per Ac-
cipitrem innuitur; sicuti Sol & Luna per Scara-
bæum & Ibim. His igitur præmissis, & veluti
præsuppositis dico, hieroglyphicis non sacros
tantum, aut eos quos κρηιολογικὸς seu ἱερατικὸς
vocant; sed & vulgaris linguæ Coptæ characteres
nominaque inserta esse; dogma multis ante-
hac non παραδοξὸν tantum; sed & quibusdam etiã,
quod amplius, prorsus ἀδιώατον. Verum dicta
exemplis declaremus.

Nemini ignotum esse arbitror; celeberrimū
illud antiquitatis monumētum hieroglyphicum,
quod

Κρηιολο-
γικὸν.

Τροπικὸν

Tabula
BembinaHierogly-
cum sche-
ma.

quod Tabulam Bembinam, ab Amplissimo Cardinale Petro Bembo, (in cuius manus Pauli III. Pont: Max: munere primùm incidit,) vulgò vocant. In huius itaq; Tabulæ à diuersis postmodum æri incisæ, inferiori limbo, secundo loco hieroglyphicum schema, monstri sub Scarabæi indumento humanam faciem mentientis similitudine effigiatû occurrit. Cuius capiti Lunæ crescentis species immines cornibus in se cõuersis figuram exprimit circuli, è cuius centro character in crucis similitudinẽ diffusus, nescio quid mysteriosum indigitat. Cõtinet præterea Scarabæus ille *αιθροπόμερος* chelarum deductarum intercapedine, conclusam Tabellam quandam veluti scriptoriam, seu pugillares, quibus antiquo Copto

charactere hoc nomẽ exaratum reperio, $\Phi\lambda\theta$,
quod antiqua Aegyptiaca lingua seu Copta ni-
hil

hil aliud, quàm amorem significare, & hieroglyphici schematis cōtextus, & dictionariū nostrum Copto-arabicum in Scala nominum in O desinentium, clarè testatur, vbi $\Phi\chi\lambda\theta$ idem quod أحب * id est amorem Author explicat. cui Græca

vtpote ab eo deriuata vocabula, $\phi\lambda\acute{\alpha}\nu$, $\phi\acute{\iota}\lambda\omicron\varsigma$, $\phi\acute{\iota}\lambda\iota\alpha$, admodum affinia sunt. Etsi autem primus character, vel negligentia sculptorum, aut vetustate tēporum obliteratus, ita clarè expressus non videatur, illum tamen Φ Coptum esse, tūm exemplar AENEÆ Vici iuxta prototypon ipsū Bembinū immediatè summa cura adumbratum, in quo memoratus character perfectiūs quàm in exemplari Herwartiano elucescit; tūm reliqui sequētes characteres $\nu\lambda\theta$, quos eosdē in omnibus exemplaribus reperio, apertè demonstrant. Hanc autem in tabella expressam scripturam verè Coptam esse, atque ipsam eandem, quam $\delta\eta\iota\sigma\omicron\lambda\omicron\gamma\epsilon\alpha\phi\mu\lambda\omega$ Clemens vocat, seu qua in AEGYPTO vulgò quondam utebantur; duo potissimū me ad id indubitanter sentiendum inducunt; Primum est, summa dictorum characterum ad Coptos hoc tempore superstites affinitas. Alterum est non hoc loco tantū, sed & in cæteris quoque AEGYPTIORUM monumentis, similia nomina quædam Copto caractere exarata hieroglyphicis inserta commistaque reperiri, quod nescio an ab aliquo hucusque sit notatum; verissimum tamen est, vt

Mahha
beth.

$\Phi\chi$
 $\lambda\theta$

Copta
vox est.

Mumia
quid per-
sicè.

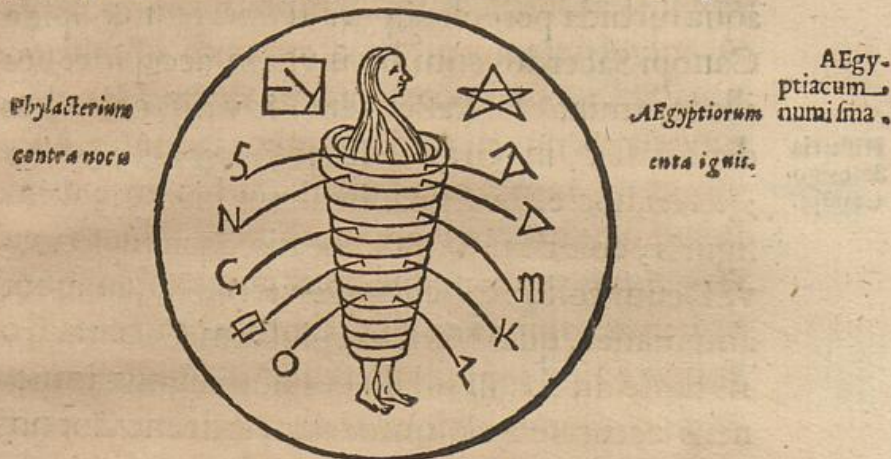
ex sequētibus patebit. Sunt in domo Petri à Val-
le, quem supra laudauimus duæ mumia, hoc est
corpora humana ab immemorabili tempore va-
ria vnguentorum atque aromatum cōmitione
condita, *مومي* *mumi* à Persis dicta. Has ipse
propria manu, dum Aegyptum lustraret, è Py-
ramidum ruinis eruta Romam secum aduexit;
in vnus horum masculi videlicet inuolucro, cæ-
teris hieroglyphicis symbolis commistam quoq;
videmus, hanc clarissimè expressam vocem Co-
ptam *ΕΥΤΥΧΙ*, quam idem significare, ac
prosperetur, & dictionarium nostrum Coptum
docet, & ex inscriptione c. 7. allegata, vbi idem
vocabulum occurrit, patet. Characteres quoque
ijs, quos supra è tabula Bembina eruimus, præ-
fertim V nequaquam dissimiles sunt. Vti mani-
festum vnum cū altero comparanti fiet. vbi &
illud nota. Ψ psilon Coptum olim omninò si-
mile fuisse V latino, cuius & pronunciationem
affectat. Præterea in variarū antiquitatum offi-
cina Petri Stephanoni Ciuis Romani Aegyptia-
cum numisma est, in cuius vtraque superficie
characteres variij incisi conspiciuntur; qui qui-
dem alij non sunt quàm Aegyptij, atque ex eo-
rum, quos paulò ante produximus, numero. Figu-
ra numismatis impressa vnà cum characteribus
sequitur.

ΕΥ-
ΕΥΤΥΧΙ
vox Co-
pta inter
hierogly-
phica scri-
pta repe-
ritur.

Hoc

C. Vlt: Literæ Copt: inter Hieroglyph: 227

Hoc autem Aegyptiacum monumentum esse, præter hieroglyphica ei adiuncta, in eo quo-

que Canopi Ignis victoris repræsentata historia fati demonstrat. quæ, teste Suida, & Ruffino, ita sese habet. Olim vt fama fert, Chaldæi suum Deum, qui est ignis, magnificis verbis extollentes, passim circûferebant, vt cum omnibus Prouinciarum Dijs compararetur, & vt ille, qui cæteros vicisset, ab omnibus iudicaretur Deus. Cæterarum autem Prouinciarum & nationum Dij, quod ex ære, vel argento, ligno, aut lapide, vel alia huiusmodi materia confecti, & in tēplo, locisque sacris essent collocati, & huiusmodi materia facilè ab igne consumeretur, necesse erat, vt vbique ignis semper vinceret; hoc audito Canopi Sacerdos, quoddam huiusmodi callidum consilium iniijt; In varijs Aegypti partibus ficti-

E f 2 les

Historia
& origo
Canopi.

Symbolum salutis.

les hydriæ minutis, & continuis foraminibus interpunctæ fieri solebant; ut per illa foramina aqua turbida percolata, pura redderetur & lipida Canopi Sacerdos cum harum unam accepisset, & illa foramina obturasset cera, & varijs coloribus depinxisset, in Græco est καὶ διαφόροις ζωγραφίσας ἁλώμασι, hoc est, varijs animalium hieroglyphicis figuris, coloribusque delineatis, aqua repletum, ut Deum collocavit; cumque veteris statuæ caput amputasset, quæ Menelai cuiusdam Gubernatoris fuisse dicebatur, id illi suæ novæ statuæ imponens accuratè accommodavit. Aduenerunt postea Chaldæi: accensus est ignis, & cera qua obturata erant illa foramina liquebat; Hydria autem sudante & aquam eijciente per foramina, ignis extinguebatur. Hac igitur calliditate & versutia, Canopus victor Chaldæorum declaratus est, & ab eo tempore ut Deus colitur. Atque hæc quidè historiam exactè refert numismatis paulo ante propositi figura; quam Aegyptij postmodum more suo in omne superstitionis genus præcipites, iuxta relatæ historiæ seriem in certa materie effingentes, inter sacra symbola collocarunt. eoque phylacterij loco postmodum illos contra ignis flammæque violentiam usus, *πεντάλφα* seu *πεντάγραμμον* à latere ei adiunctum, abundè docet; hoc enim eò quòd hanc vocem Græcam *ΥΓΕΙΑ* quod salutem significat variò situ

situ referat, prosperitatis symbolū apud Aegyptios fuisse, tritum est ex historia Antiochi Soteris, qui contra Galatas decertaturus, huius symboli vexillis impositi subsidio, de quo faciendo in somno monitus fuerat, insignem victoriam reportasse fertur. Quadratum autem ex altera parte nihil aliud quàm *μονόγραμμα* nominis Kanub hoc est Canopi esse ostendunt literæ **K&u&B**, quæ omnes in dicto monogrammate continentur. Et ratio scribendi fuit Aegyptijs propria, vt alibi dicitur. Atque hisce duobus symbolis Canopi Numinis contra ignis flammarumque nocumenta prophylacticam imaginem adhibendam esse, *ἰεργλυφικῶς*, significarunt. Literas verò singulis vasis canalibus appositas Coptas esse, alia quidē ad id probādū autoritate opus esse non arbitror, nisi parallela quadā dīctorū characterū inter se facta cōparatione, quā Lectori relinquo ex hac tabula iudicandam.

Monogramma Canopi.

<i>AEgypt:</i>	<i>Copt:</i>	<i>AEgypt:</i>	<i>Copt:</i>
Ⲛ	Ⲙ	Ⲁ	ⲁ
ⲛ	ⲙ	ⲁ	Ⲃ
ⲟ	ⲟ	ⲙ	ⲛ
Ⲑ	ⲑ	ⲕ	Ⲕ
Ⲓ	ⲓ	ⲗ	Ⲙ

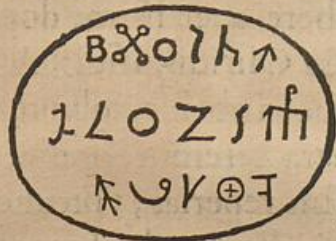
Ve-

Verùm cùm hæ literæ initiales verborum sint, ac proinde peculiarem vrentium mentem ac sensum respiciant, eas hucusque, vtpote extra humanæ cognitionis limites longè constitutas, quid sibi velint, inuestigare non licuit; si tamen augurari liceat, dicerem eos esse, qui mysteriosum quendam numerũ in se continerent effectus & operationes Canopi connotantem; Verùm de his fusior dabitur in Oedipo dicendi materia; sufficiat interim, has literas Coptas esse, demonstrasse. Scio futuros quosdam, qui dum hæc legēt, hæc literas cum Ephesijs, aut etiam ijs, quibus in amuletis suis Gnostici portentosa illa nomina **ΑΒΡΑΖΑΚ, ΓΕΒΑΩ, ΙΑΩ** &c. exarare solebāt, consuluri, huiusmodi inscriptiones Græcorum, non AEgyptiorum figmenta dicent. Verùm hosce manifestè redarguent monumenta hieroglyphica, quibus huiusmodi literas passim insertas videmus, vt in obelisco Lateranensi col: 2. sch: 3. in inferiori quoque limbo tabulæ Bembinæ inter nauem Osiridis, & Androsphyngem. in hieroglyphica denique Isiacæ statuæ in Thesauro hieroglyphico num: 62. notata inscriptione: ex horum quoque numero sunt literæ Amuleti AEgyptiaci, quas ex Thesauro hieroglyphicorum figura 61. depromptas hic inferere libuit.

Gnostici
Hæretici.

Quod

Quod quidē amuletū etſi Gnoſticorū appareat, Aegyptiacum tamen eſſe, literæ Coptæ, quibus

inter hieroglyphica ſimiles paſſim, vti dictum eſt, reperiuntur, clarè oſtendunt: accedit quod Gnoſtici nihil non ab Aegyptijs deſumpſerint. Tempus me deficeret, ſi omnia huius materiae propria hinc coaceruare vellem, quare qui plura deſiderabit, Oedipum noſtrum conſulet, vbi fuſius de his tractabitur.

Porro priſcos Aegyptios huiusmodi monogrammis, ac myſticis characterum apicibus non ſecus ac Hebræos, à quibus id forſitan edocti ſunt, vſos eſſe, præter eos, de quibus paulò ante diximus characteres, quam plurimi alij obeliſcis cæterisque Aegyptiorum monumentis hinc inde inſerti luculèter oſtendunt; è quorum numero hoc quoque *μονόγραμμα* **A** ex Δ & A compoſitum, in nullo non **A** obeliſco frequentiſſimum Aegyptiacarum vocum ΑΓ & ΘΟC ΔΕΕΩΝ quibus bonū Geniū Deltae Nili ſeu Aegypti ſignant, index; cum præter dictarum vocum capitales literas, eius quoque Aegypti

Monogrammis Aegyptij vſi ſunt inter hieroglyphica.

Character A monogramma Agathodæmonis

232 C. Vlt: Literæ Copt: inter Hieroglyph:
 ptionis figuram, quam Δ passim vocant,
 clarè dictum μονόγεμον exprimat. Atque hanc
 rem ita sese habere apertissimè docent hierogly-
 phica Simulacra Osiridis, Isidis, Anubidis, Am-
 monis, plerisque in obeliscis obuia, quorum ma-
 nibus hunc characterem vel gestari, vel à latere
 ijs apponi passim reperias; vbiunque igitur hãc
 notam repereris, illa Agathodæmonem Aegypti
 signari noueris; Rem exemplo manifestam facio;
 Obuia fit passim in obeliscis sacra quædam ima-
 ginis ἱερακομόρφη sculptura cum characterē A, ei
 à latere adiuncto, qua quidem nihil aliud signifi-
 care volunt quàm Osiridem, seu Solem lucis &
 caloris fontem Genium Aegypti, ita quidem, vt
 per Accipitris fulgentissimos oculos, & calorem,
 quo abundat, naturalem, teste Porphyrio, lucem
 & calorem Solis, per A verò Genium Aegypti
 bonum ἱερογλυφικῶς præfigurando indicent. Ana-
 lysim schematis vnà cum methodo eam legen-
 di subiungendam duxi.

Quid ac-
 cipitris o-
 culi hie-
 roglyphi-
 cæ.

● *Diuus*
 A *Osiris, id est, Sol
 fons lucis, & caloris.*

A *ΑΓ&ΘΟC ΔΕΛΛΟΝ* *eu*
bonus Genius Aegypti.

Con-

Confirmat hæc egregiè *μονόγραμμα* aliud figuræ 38 Thesauri hieroglyphici insertum, vbi è dextro Anubidis Crocodilo insistentis latere Ammonis Arietino capiti hic character subiunctus, nil aliud significat nisi has voces Coptas **ΔΕΕΝ ΔΕΕΝ ΔΕΕΝ**. Ammon Bonus Genius Deltæ Nili, seu Aegypti; cum omnes literæ vocis **ΔΕΕΝ** in eo expressæ cernantur. Vnde non sine ratione Asterismum deltoton super caput Arietis, cui subiectam credebant Aegyptum, veteres Astrologi posuerunt. Verùm ne quicquam proprio ingenio confixisse, aut etiam vaga quadam coniectura affirmasse videamur, modò rationes singulorum dicemus, vbi tamen priùs dictorum characterum monogramorum institutionem, primamque originem recensuerimus. Ferunt prisca Aegyptiacarum rerum Scriptores Herodotus, Diodorus, Strabo, alijque, hanc inferiorem Aegypti partem mari olim relictam fuisse; Osiridem autè primum Aegypti Regem (quidam Herculem, alij Mercurium fuisse tradunt; sed perinde est, cum vterq; cum Osiride passim confundatur) cum ex ingenti limi arenarumq; ex Aethiopia aduectarum coaceruatione Nili defluxu facta, hunc maris sinum nescio quid terreste parturire cerneret; Nili aquis in alueos certos diductis, terram intermediam ab aquis separatam, habitatoribus non aptam tantum, sed &

Mono-
grammum
Ammonis

Cur trian-
gulum su-
per caput
Arietis
ponatur.

Origo
huius mo-
nogrammi

A

G g

iu-

Ab Ibi in-
uenta li-
tera.

Ibis à fi-
gura quæ
pedibus
exprime-
bat dicta
Agatho-
dæmon.

Brachium
Nili dici-
tur Aga-
thodamō

iucundam reddidisse. ingenti verò serpentum
è putrefacto limo natorum copia locum conti-
nuò infestum reddēte, cū multi quotidie è ser-
pentum morsibus, inter quos & Osiridis Nau-
clerus Canopus, perirent; magnam Osiridem
vim Ibiūm hisce locis immisisse, qui deuoratis
serpentibus, locum breui tempore expurgatum,
à periculis immunē reddiderunt. Multiplicatis
itaque Ibibus, cū posteri notarent, dictas aues
rostro, duorumque crurum diuarcatione eam
figuram, quam Mercurius olim simili occasio-
ne inuentā, inter sacras iam notas primam posue-
rat, & quam terræ Nili aquis circumfusæ figura
triquetra referret, exprimere; accedentibus mul-
tis alijs beneficijs ab Ibide collatis, eam Agatho-
dæmona seu Genium Aegypti, è monogrammo
illo quod pedibus effigiabat, appellare cœperunt.
Atque ex eo tempore Ibis semper boni ominis
auis habita, & in sacrorum Animalium album
relata, in sui venerationem totam impofterum
traxit Aegyptum; adeò quidem, vt locum ipsum,
in quo primò comparuerunt Ibes, illud videlicet
Nili brachium, quod Africam respicit & arenas
Libiæ seu catabathmum, Aegypti alio nomine
non appellarint, quàm Agathodæmona, quod &
maiorum traditione edoctus Ptolemæus docet.

Δέλτα μέγιστον ἐκείνο καλεῖται καθ' ὃ ἐκξέπεται ὁ μέγας
ποταμὸς λεγόμενος Αγαθὸς Δαίμων. Delta magnum,

inquit, vocatur id iuxta quod diuertitur fluvius
 dictus Agathodæmon. Porrò Ibin rostro diuarica-
 tis cruribus transuersim inserto, figuram non ab-
 similem Latino A, quam postea Ibin dictam, pri-
 mam literarum constituerit Mercurius, expref-
 sisse Plutarchus docet. *Ιβις δὲ ποιεῖ τῆ τῷ ποδῶν ὄπου-
 σάσθ' ὡς ἀλλήλους, Ἐ ὡς τὸ εἰγκός ἰσόπλευρον τριγώνον.*
 Ibis, inquit, pedum diuaricatione eorum inter se, &
 cum rostro comparatione triangulum representat
 æquilaterum. & l. 9. sympos: q. 3. *Ἐρμῆς λέγει θεῶν
 ἐν Αἰγύπτῳ γεγάμητα πρῶτος εἶναι, διὸ καὶ τὸ τῷ γεγάμη-
 των Αἰγύπτιοι πρῶτον Ἰβιν γέγραψαν ὡς Ἐρμῆ πρῶτος ἔκκεσαν.*
 Mercurius primus Deorum in Agypto traditur in-
 uenisse literas, atque Ibin Agyptij signum primam
 literam faciunt, veluti Mercurio conuenientem. Quæ
 omnia clarius à Valeriano l. 17. hierogl. I de Ibi
 exponuntur his verbis. *Est alia, inquit, ratio cur
 Agyptum hieroglyphicè significarent Ibes, nempe
 cum ea regio Delton à Δ Græca literæ figura nun-
 cuparetur, eam cum Ibibus similitudinem habet,
 quod alites hæ literam eo incessu pedū, interstitio ad
 æquales trianguli lineas diducto, signare videntur,
 idemque rostrum patefactum signat. Et l. 47. de
 7 literis. Mercurium, inquit, qui primus literas
 Agyptijs communicauit, Ibin primam literam esse
 voluisse, refert quidem ea in incessu triangularem
 effigiem, cruribus ita dispositis, vt suo loco dictū est.
 & quæ prima apud nos & Græcos litera est, ad iso-
 scelis trianguli faciē accommodatur. Atq; huc forsan*

Plutarchus
 sympos: 5.
 & l. 9. sym-
 pos: q. 3.

Pier: l. 17.
 hieroglyphis
 de Ibis

Non exposit:
Tab: in fine

respicere videtur gemma apud Pignoriam, in qua Mercurius *κωμοπέσωπος* è regione Ibis serpente diuaticatis cruribus circumuoluto perfe cte literam A exprimentis, quasi eam hoc situ admirabundus data opera obseruaret, non sine mysterio effictus spectatur.

Ibis
Litera
pri--
ma à
Mer-
curio
inuen-
ta.

Ibis una è
4. literis

Clem: Alex:

Comasia
Deorum
Quid?

Porro Ibim non huius tantum literæ, sed & complurium aliarum rerum inuentricem fuisse, atque eam ob causam locum inter 4 aureas literas, quas per compita platearum publica pompa quotannis circumferre consueuerunt, meruisse. Clemens l. 5. Strom: tradit his verbis ἦ δὲ καὶ ταῖς καλεσθεῖσαι παρ' αὐτοῖς κωμοσίαις τῶν Θεῶν χρυσὰ ἀγάλματα, δύο μὲν κωμοσίαι, ἓνα δὲ ἱέρακα, καὶ Ἰβιν μίαν περιφέρει, ἃ καλεῖται τὰ τέσσαρα τῶν ἀγαλμάτων εἰδωλὰ τέσσαρα γέγραμματα, Iam verò in ijs quæ ab alijs vocantur Deorum Comasia, aureas imagines Deorum, duos quidem canes, vnum accipitrem, & vnam Ibim circumferunt, & vocant 4 illa simulacra, 4 literas. Et paulò post de Ibi ita dicit. ἀειθμὲ γὰρ ὀπιγίας καὶ μέγιστα μάλισα τῶν ζώων ἡ Ἰβίς ἀρχὴν παρεχέσθαι τοῖς Αἰγυπ...

γυπτιοῖς δοκεῖ ὡς τῆς κύκλων λογός. Numerum enim in-
 nentionis & mensura maximè ex animantibus vi-
 detur præbuisse Aegyptijs, sicuti ex circulis obli-
 quus. Atque ex his omnibus ita probatis patet,
 hunc Ibiacum characterem A non sine mysti-
 cis rationibus Bonum Geniũ præfigurasse; cum
 enim, præterquam, quod ipsum nomen Aegy-
 ptiacum ΑΓΑΘΟΣ ΔΕΕΩΝ perfecto mono-
 grammo, sicuti Δ Niliacum exprimat, è Genia-
 lis quoq; volucris incessu ab ipso Aegypti Aga-
 thodæmone Mercurio primò inuentus fuerit,
 vt dictum est, certè congruentius ei symbolum
 nulla ratione conuenire poterat. Dicta autem
 postmodum hæc Ibiaca litera à Cadmo Alpha,
 eò quòd ἄλφᾱ Aluph (ita enim lingua phœnicum
 quibus Aegyptias literas primus tradēbat Cad-
 mus, Bouem vocant) maximum Aegyptio-
 rum Numen, eorumque veluti Dux & caput ha-
 beretur. quod indè ad Græcos, & hinc ad Roma-
 nos, & cæteras Nationes postea traductum,
 inter omnes populorum literas principatum
 tandem obtinuit; ita Plutarch: l. 9. Sympol: q. 3.
 Κάδμῳ, φασί, τὸ ἄλφα παύτων προέξαυ δὲ τὸ εἰς Φοίνι-
 κας, ἔτω καλεῖν τὸν βέν, ἔδ' ὄτρυν, ἔδ' ἔλτον (ὡσαυτὸρ Ησίο-
 δος) ἀλλὰ προῖτον τίθειται τῆς ἀναγκαίων. Cadmum fe-
 runt ideò Alpha primam literam posuisse, quod εἰς
 ita Phœnicum lingua dicitur, quem non secundum,
 aut tertium, vti Hesiodus, sed primum locum inter
 res

Ibiaca li-
 tera A
 à Cadmo
 cur Alpha
 dicta.

Plutarchus
 l. 9. Symp:
 93.

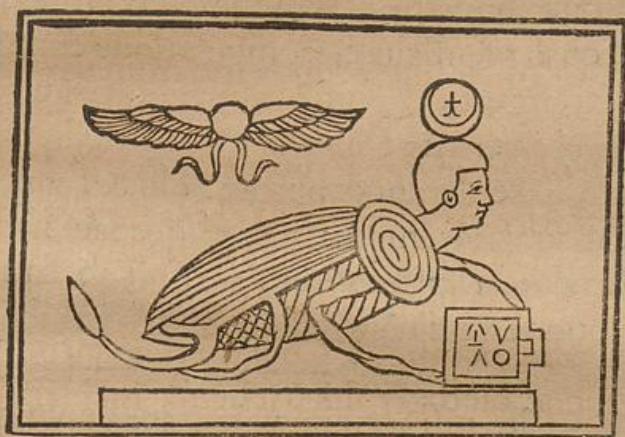
238 *C. Vlt: Literæ Copt: inter Hieroglyph:*
res necessarias existimant. Multa hoc loco mihi
de alijs Coptis characteribus, vti Φ . Ψ . Θ . Υ
 M . X . V . Λ . quæ passim inter sacras sculpturas
reperiuntur, dicenda essent. Verùm quia ex parte
de ijs dictum est, & in Oedipo nostrofusissimè
veluti proprio loco de ijs tractaturi sumus, hìc
ne Prodromo festinanti remoram obijcerem,
longior esse nolui. Nil igitur restat nisi vt me
sine mora ad aliquod hieroglyphicæ interpreta-
tionis specimen ostendendum accingam. Deus
Optimus Maximus fortunet molimina.

*Specimen Hieroglyphicæ Interpreta-
tionis in sequenti Schemate ex-
hibendum.*

CUm occasione Coptarum literarum, in
hoc hieroglyphicū schema incidimus,
extra propositum scopum nequaquam me colli-
neaturum existimaui; si id, quod vnicè multi de-
siderabunt, in curiosi Lectoris gratiam videlicet
hieroglyphicæ explanationis specimen quoddā
hoc loco exhiberem, cū, vt quantam & quam
admirabilem rerum abstrusissimarum copiam
& varietatem in Oedipo nostro prodituri simus,
ex hac veluti minima eius particula Lectori pa-
tesceret, tūm etiam, vt quam in similiū symbo-
lorum, operumque secutorum hieroglyphicis
eno-

C. Vlt: Specimen Interpret: Hierogl: 239

enodationibus methodum esse seruaturus, hoc supramemorato hieroglyphico schemate ceu in prototypo quodam declararem. quod dum facio ad pleniorum singularum partium expositionem, Anatomicos imitaturus, totum hieroglyphicū corpus in suas partes, vt quid pars vnaquæque sibi velit, quæ mysteria alijs connexa indicet, quo fine denique à Sapiensibus instituta fit, clariùs repræsentetur, dissoluam.

Sex itaq; distinctis symbolis, quorum vnumquodque insignium mysteriorum virtutumque maximarum index est, hic mysticus schematicismus constituitur.

Primum horum Scarabæi corpus est, per quē, quod ad mundi figuram eius accedat fetus procreatio Aegyptij mundum, eiusque conuersiones ac motus siderum cælorumque indigitare, vt postea patebit, solebant. Alterum facies hu-
ma-

Quid per
Scarabæū

Quid
per caput
humanum

mana est ita corpori Scarabæi adaptata, ut vnum quid πολύμορφον cum eo constituere videatur, atque hoc symbolo Orum, seu Solem mundi mentem intellectu, & prudentia singula mundi gubernantem designabant. Tertium concentricos

Quid cir-
culi

aliquot circulos continet, orbitarum cœlestium, totiusque mundi cyclicis rationibus constantis

Quid Lu-
næ facies.

symbolum κλειολογέμενον. Quarto loco cornuta Lunæ crescentis facies in circulum abiens occurrit, quæ innixa Solis symbolo Oro, phases Lunares, quas menstrua circumuolutione cum Sole efficit, signat. Quinto è centro Lunari circuli

Quid
character
crucis.

character in crucis similitudinem diffusus ponitur, quo 4 elementorum, prout Solis & Lunæ influxibus substant, motus, arcana quadam naturæ similitudine exprimuntur. Sexto Tabella cum

Quid
ΦϞ
λθ

inscriptione vocis ΦϞλθ spectanda exhibetur, quo indicat has mundi partes conseruari nequaquam posse, nisi amore veluti totius vniuersi glutino quodam coaduniantur, qui amor iuxta eorum opinionem, cum aliunde quàm ab anima mundi, cuius amor affectio quædam est, non

Quid glo-
bus alatus.

procedat, ideò Septimum symbolum apposuerunt, globum videlicet alatum, ex eius concauo serpentibus hinc inde profilientibus, dictæ mundi animæ omnia permeantis, & vitali calore animantis symbolum. Analyfi itaque totius hieroglyphici schematis proposita; nunc ne temerè,

aut

aut proprio iudicio freti, quicquam asseruisse videamur; ipsa incognitæ disciplinæ ratio postulare videtur, ut dictorum veritatem congruis Antiquorum probatorumque Scriptorum testimonijs autoritatibusque, ea qua in hoc molimine decet, fide comprobemus & stabiliamus.

Scarabæus mundum significat.

Primo itaque Scarabæi symbolo mundum significari apud veteres Aegyptios, præter Eusebium Pamphilum, Manethonem, Hecataumque apud Laertium, aliosque, clarissimis verbis Horapollo l. 1. hierogl: 50 hierogl: docet.

Horapollo.

μονογενὲς δὲ δηλοῦντες, ἢ γένεσιν, ἢ πατέρα, ἢ κόσμον, ἢ αἰδέα, καὶ θάρον ζωγαφῶσι. *Vnigenitum, inquit, aut ortum, aut patrem, aut mundum, &c. significantes, Scarabæum scribunt.* Et paulò post, κόσμον δὲ, ἐπεὶ δὴ κοσμοειδὴ τὴν γένεσιν ποιεῖ. *mundum verò significant per Scarabæum, quod ad mundi figuram eius procreatio & fetus accedat.* Nam certo anni

Natura Scarabæi.

tempore bubulum excrementum nactus, materiam eam sibi suscipit elaborandam, quod primò statim pacis suæ versu mordet Aristophanes αἶρε, αἶρε μάζαν ὡς τάχιστα καθάρω, quo loco μάζαν Poeta pro excremento ponit, utcunque primùm ex eo pilulas conficit. Ut iam mundi ipsius formam initio imitetur, vel ut Clemens ait. ἐπεὶ δὴ κυκλωτέρησ ἐκ τῆ βοείας ὄνθε χῆμα πλασόμεναισ, ἀντιπρόσωπος κυλίνδρῳ, id est, mox eas ab ortu occasum versus posticis impellens pedibus, non intermissa rota?

Aristophanes.

Clemens Alex: l. 5. Strom:

tione protrudit, ipse interim auersus Orbem
 spectat, quasi de industria det operam, ut ipsius
 cœli exemplar intuendo imaginem eius expri-
 mere conetur. Quid verò illud, quod inter tru-
 dendum à Subsolano in Africum fertur, quasi
 astrorum cursui fieri obuiam contendat, qui
 quidē proprio motu ab Africo in Subsolanum
 est? Plinius l. 30. c. 11. n. 7. *Scarabæus*, inquit, *qui*
pilulas voluit; propter hunc Aegypti magna pars
Scarabæos inter numina colit, curiosa Apionis in-
terpretatione, colligit Solis operum similitudinem
huic animali inesse ad excusandos gentis suæ ritus.
 Certè in ea veneratione vile animal, nullo non
 tempore Aegyptijs fuisse comperio, ut per pu-
 blicas semitas viasque incedentes, hoc vnicum
 summa cura cauere viderentur, ne Numen illud
 fimosum sibi fortè obuium incauti pedibus ob-
 tererent; atque huc facit, quod in tract: arabico
 qui dialogus duorum peregrinorum inscribitur,
 de Persa & Aegypto iter facientibus, ad pro-
 positū Scarabæi cultū haud iniucundè narratur.
 Persa enim dum Scarabæum luteum orbem per
 semitam hinc inde volutantem forte fortuna
 calcasset; fertur calamitosū casum intuitus AË-
 gyptius manibus in Cœlum sublatis, omnia
 Numina, ab hoc se scelere immunem esse con-
 testatus. Persa verò, quid hac insolita cōtestatio-
 ne sibi vellet, rogante, neq; tu, inquit AËgyptius,
 vin-

Plinius

Historia
iucunda

vindictam Deorum formidas, qui sacrã & magnam Dei nostri Osiridis imaginem in qua habitans nos cœlorum motus, omnemque agriculturæ rationem docet; adeò temerè, & indignè tractare audes? hac interpretatione emendatus Persa in posterum cautiùs incessit, ne lutosum hunc Deastrũ fortassis lædèdo indignationè Numinum incurreret. Verba Arabica subdo.

وكانا رجلان قرسي ومصري سايران الى كورة
بعيدة فبينما كانا ماضيان في الطريق رأى
الرجل المصري الرجل القرسي أنه يدوس
بالاتفاق على الخنافس الذي هو مارعا ذكره من
الشريطين وصرخ المصري بصوت عظيم شهيد كل
التهتهم أنه كان نقي من هذه الخطية فلما سألته
القرسي سبب هذا العوبل فاجاب هل انت
تخاف قضي الهتنا الذي لصورتهم هكذا امتهنت

Duo viri Persa & Aegyptius proficiscentes in Regionem longinquam, ijs ambulanti- bus, cum Aegyptius videret quod Persa Scarabæum, qui pilulam è Stercore Asini conglobatã voluebat, fortè calcaret, miserabili ploratu omnes Deos testatus est, ab hoc crimine immunem se esse, cumq; insolite eiulationis causam Persa rogaret, respondit Aegyptius, non metu Dei nostri vindictam times, qui imaginem eius ita indignè tractare audes? Sed hæc animi gratia.

Plura hoc loco de admirandis obseruationibus AEgyptiorum circa Scarabæi naturam & proprietates maiori mundo profus analogas proferre possem, vt, quomodo totius mundi partes in corpusculo suo expressas teneat; quoniam Solis & Lunæ motū per Zodiacum imitetur, aliaque non minus iucunda, quàm erudita proferre possem, verum quia ea omnia Oedipo nostro referuauimus, superuacaneum esse ratus sum ijs diutiùs hinc inhærere, qui interim de Scarabæo plura desiderat, præter Latinos Græcosque naturalium rerum Scriptores consulat, Pandectarium quoque Arabicum voce حنافس Elluchasem l. de animalibus. R. Eliezer in comment: in Leuit: in מקרא הגדלה linea 58. quæ incipit חגב ידוע משלי שועלים בלשון אשמאלי Tractatum denique de Scarabæo & aquila. Atque hæc de Scarabæo sufficiant.

Orus
sub forma
pueri vit-
tati & fa-
scijs inuo-
luti pingi-
tur.

Secundum symbolum humani capitis Scarabæo coaptatam figuram exhibet, qua nota nihil aliud denotari, quàm Orum Ifidis & Osiridis filium Bembina Tabula clarè docet, quæ sub vittati pueri ac fascijs, reticulatoque amictu inuoluti specie passim exprimit. (vide figuram secundam infimi spacij Tabulæ Bembinae) quo habitu in plurimis gemmis quoque effictus cernitur. A Sacerdotibus quoque sub forma infantis certis solennitatibus Ori imaginem circumferri so-
li-

C. Vlt: Specimen Interpret: Hierogl: 245

litum, Epiphanius l. 3. hæref: 2 fol. 354, sequen-
tibus verbis luculenter demonstrat. *Quot autem* Epiphani,
sunt apud alios, veluti hi, qui apud Butum ciuita-
tem Harpocratem nutriunt instar nutricum, qui
senes iam sunt etate, quique in mensis solennitate
imaginaris Ori Numinis afflationes perficere ex
Demone coguntur? vnusquisque autem ciuis & val-
de senex, vnà cum adolescentibus contribulibus, &
alijs etatibus puberibus, Sacerdotes eiusdem Ori
videlicet, & Harpocratis existentes, capite rasi,
vnusquisque, inquam, fert impudenter seruile ac
detestabile signum, & furiosi & desipientes pulti-
culis farine ac similaginis atque alijs huiusmodi
confectionibus primùm facie obliti, postea impertiunt
per manum de facie abstergentes, vnicuique peten-
ti; vt particeps fiat; atque hoc sanitatis ac medelæ
morborum gratia; Huius Ori dicta ratione cir-
cumulati vestigia clarè quoque monstrat apud Pignorij
Gemma
Pignoriam Numus Adriani Imperatoris in quo
Isis puellum Orum vberibus exercis admouet,
vti & gemma hieroglyphica è doctissimi Nico-
lai Fabricij de Peresc Gazophylacio deprom-
pta, vbi Orus puer in Baride virgata veste
indutus pedibus iacet indiscretis, quem hinc
inde mediante Scarabæo duæ stipant vpupæ,
quo symbolo ingens rerum varietas, quam Sol
per vastissima cœlorum spacia quodam veluti
naugio delatus, influxu suo in vniuerso causa-
tur

246 C. Vlt: Specimen Interpret: Hierogl:
tur, hieroglyphicōs indicatur. Gemma sequitur.

Sol motu suo omnis
rerum

in mundo varietatis
causa est.

Horus ita
depictus
symbolum
Solis fuit.

Plutarchus.

Macrobius

Isidorus.

Phornutus.

Fulgentius
10. mythol.

Porro Orum hac pueri forma depictum Solem symbolicè significasse, Plutarchus docet l. de Osiride & Iside. verba eius sunt. ἐν δὲ ταῖς Ἑρμῆ λεγομέναις βίβλοις ἰσορῆσι. γέγραπται περὶ τῶν ἱεροῶν ὀνομάτων, ὅτι τὴν μὲν ὅπῃ τὴν ἡλίου φερόρας τεταγμένῳ δυνάμιν, Ωρον, Ἑλλῶες δὲ Ἀπόλλωνα καλεῖσι. Ita Macrobius quoque l. 1. Satur: c. 27. l. 63. Apollo, inquit, qui est Sol, apud eosdem Orus vocatur, ex quo 24 horæ quibus dies noxque conficitur, nomen acceperunt 4 tempora, quibus annuus orbis impletur, horæ vocantur. Fingitur autem puerili forma, quod Sol (vci l. 8. orig: Isidorus docet) quotidie oriatur, & noua luce reparatur; siue vt Phornuto placet, ad Solis indicandam pulcritudinem, sicut enim nihil in hac rerūniuersitate Sole pulchrius cōparet, ita nulla ætas adolescentiū ætate pulchrior est; aut certè, quod Solis vis calorque vnde vitam cuncta hauriunt, idem semper sit, neque senescat; iuxta illud Veteris Poetæ. Sol semper iuuenis, rapidum qui diuidis axem. Quia occidendo (inquit Fulgentius) & renascendo semper est iunior, siue, quod nunquam in sua virtute deficiat.

Quod

Quòd verò caput Ori Scarabæo coniunctum sit, factum est, vt hac *καταεμορφωσις* innueretur vniuersum illud, quod per Scarabæum paulò ante significatum diximus, Solis, quem & ob eam causam inuisibilis Dei visibilem filiù Plato non incongruè dicebat, prouidentia & intellectu gubernari. Atque hoc ita sese habere, facillè ex Clemente Alexand: probatur, qui l. 5. Strom: *clemens:* de Sphyn gum AÆgyptiarum cõpositione agens, faciem humanam cuilibet alteri animali cõiunctam, prisca ingenium & prudentiam significasse tradit. Sed hæc clariùs apud Porphyrium l. 4. *Porphyrius.* pag. 76. de abstinentia demonstrantur. *Ad Deorum,* inquit, *fabricam omne animal vnà cum homine assumptum esse ab AÆgyptijs, in qua & pecudum, & hominis, & auium, item & hominis corpora commiscuere; Nam & singulæ apud ipsos Deorum statuae, vel vsque ad collum humanam speciem præferunt, faciem verò vel auis, vel Leonis, vel alicuius alterius animalis impositam habent, vel è contrario capiti humano subiectum, alterius animalis corpus præmõstrat.* Orum itaq; dicta ratione *καταεμορφωσις*, intelligentiæ Solaris mundi gubernatricis symbolum esse, præ cæteris apertè ostendit gemmæ apud Pignoriam Typus, in quo Solis seu Ori radiosum caput concinnè Scarabæo impositum, quæ omnia serpens caudam vorans ambit; vt ea daretur intelligi Orum seu Solem temporum, annorum

rum

248 C.Vlt: Specimen Interpret: Hierogl:
rum, & omnis cyclicæ conuersionis in mundo
Authorem esse. Gemma sequitur.

Orus seu Sol Vni
Tēporum & omnis
An

uerſi Dominus
cyclicæ conuersionis
thor

Eusebius l.
3.c.3. præ-
par: Euan-
gelicæ fol:
50.lin:vt:

Tertium symbolum circuli sunt, Scarabæum
inter & Ori caput intermedij, quibus quidem
nil aliud nisi cœlestes orbitas superiores signifi-
cari, è suscepto interpretationis contextu lique-
bit; sunt enim ex eorum numero symbolorum,
quæ supra ex Clemente *κρυπτολογία*, hoc est pro-
pria, & eam rem quam significant, exprimen-
tia, diximus: cui Porphyrius apud Eusebium sub-
scribit, de symbolis enim AËgyptiorum ibi tra-
ctans, inde, iquit, factum est, vt omnia candida cœ-
lestibus Dijs attribuerentur, pila & rotunda om-
nia mundo, præcipuè Soli & Lunæ. Circulus autem,
& quæ circularia sunt, seculo & motui cœlesti, &
zonis & circulis, qui in Cælo esse intelliguntur.
Quibus quidem verbis nihil clarius esse potest,
quare eo vnico contenti, vt breuitati studeamus,
omissis alijs testimonijs, quas ex varijs Orienta-
lium monumentis hîc proferre possem, ad reli-
qua symbola nos conferamus.

Quartum symbolum cornutam Lunæ faciem
Ori capiti innixam exhibet, quo ipsam Lunam
eius-

eiufque motum , & cyclicas rationes *κυκλολογικῶς*
 AEgyptios indigitasse, & ex Porphyrio paulò an-
 tè patuit , & ex Clemente supra allegato luculen-
 tiùs patet . ἡλιον ὑπὸ οὐῶ γράψαι βελόωνοι κύκλον ποιῶ-
 σι σελήην δὲ χῆμα μελωειδῆς κτλ το κυκλολογεῖσθαι εἶδος.
Solem indicaturi , circulum faciunt , Lunam , verò
figuram Lune cornuum formam præferentem , con-
venientem ei formæ quæ propriè dicitur.

Quintum symbolum Crucis character est, in-
 tra Lunaris circuli orbitam contentus; sublunaris
 seu elementaris mundi, circa quem Osiris & Isis,
 id est Sol & Luna, teste Diodoro , ambulantes,
 omnem influxibus suis temporum generationũ-
 que, atque corruptionum vicissitudines produ-
 cunt, typus proprius . Atque ita se habere egre-
 giè è priscis Scriptorum monumentis ostendit
 Marsilius Ficinus c. 18. l. 3. de vita cœlitus propa-
 ganda ; *Postremi, inquit, quidam imaginum Autho-*
res vniversam earum formam ad Cœli similitudi-
nem accepere rotundam: Antiquiores autem, quem-
admodum in quodam Arabum Collegio legimus, figu-
ram crucis cunctis anteponebant , qui corpora per
virtutem agunt ad superficiem iam diffusam; prima
verò superficies cruce describitur; sic enim imprimis
habet longitudinem, primaque figura est , & omniũ
recta quàm maximè & 4 rectos angulos continet,
effectus verò cœlestiũ maximè per rectitudinem ra-
diorum , angulorumque resultant. Tunc enim stellæ

Diodorus

Crucis
 character
 elementa-
 ris mundi
 symbolum

magnoperè sunt potentes, quando 4 cæli tenent angulos, imò cardines, Orientis videlicet, Occidentisq; & mediū vtrique cæli; sic verò dispositæ radios ita coniūciunt in se inuicem, vt crucem inde constituent. Crucem ergo veteres figuram esse dicebant, tum stellarum fortitudinæ factam, tum earundem fortitudinis susceptaculum (videlicet mundum elementarem quadripartitum). & paulò post. Hæc autem opinio ab Aegyptijs vel inducta est, vel maximè confirmata, inter quorum characteres crux vna erat insignis. Hæc Marfiliius. In Saracenicæ quoque Cabalæ fragmentis, quæ arabicè scripta apud me extant, Philosophos, & Medicos Aegyptiorum, Persarum, Indorum, & Græcorum significaturos elementa, Crucis figuram scripsisse inuenio.

Philosophi & medici Aegyptiorum, Persarum, Indorum, significantes elementa, crucem pingebant

أهل الفلسفة وطباً مصر وقرى الهند والروم كانوا يدلون العناصر ويكتبونها مربع بصورة الصليب.

Nec mirū, elemētis enim extra suas sedes naturales dimotis ea suos ad easdem reditus, naturaliter per rectas facere lineas, dislocatæ eorundem homogeneæ partes experientē docebūt. nequaquam igitur incongruè Sapientes dicti per has 4 rectas, ab vnico puncto, seu centro circuli indiuiduo in contrarias partes excurrentes, 4 elementorum mysteriū indigarūt Crucis autem inferior curuatura, nescio quid circulare affectans mysterio nulla ratione caret; Cū enim nec circulus sine

Curuilinea Crux quid?

re-

recta, nec sine puncto recta artificiosè fieri possit, puncti proinde monadisq; ratione, res & esse cæperint primò, & peripheria affectę partes centralis puncti ministerio neutiquam carere possint; certè clarum est, per hanc curuileam crucem primam, simplicissimamque rerum omnium existentium, tum in naturæ latentium inuolucris in lucem productionem, repræsentationemque à Sapientibus denotatam fuisse. Idque Deenus pulchrè docet in monade hierogyphica. & Riueri l. de mundo magico.

Creatio
rerum,
expuncto
per lineã
in circulo

Prætereà cùm hæc naturæ fabrica plena mysterijs, atque adeò cōcinna singularum partium ex puncto in infinitam propè peripheriarum amplitudinem emanantium adaptatio sine vinculo consistere non possint, aptè sanè inter Scarabæi Chelas tabellam $\Phi\lambda\omicron$, id est amoris nomine insignitam, reposuerunt, vt eo videlicet, mundum sine amore conseruari nequaquam posse, indigitarent. iuxta illud Orphei

Vinculum
vniuersi
amor.

Μένος γὰρ τέτων πάντων οἶκμα κεχτιώεις.

Verùm vt Lectori patefiat, quam nulla res apud AEgyptios mysterio caruerit; & quanta sub minimis etiam similitudinum umbris mysteria abdiderint; mysticam dictorum characterum significationem hoc loco exponendam existimaui; Constat itaque vox $\Phi\lambda\omicron$ quatuor ite ris, quarum prima pyramidis inuersæ; alte-

ra rectæ; tertia globi figurā exprimit: quibus omnibus tot ac tanta myſteria indicantur, vt ijs ſingulis explicandis, non dicam hæc pagina, ſed nec volumen quidem magnum ſufficiat. Quare aliqua earum, adeòq; generalia tantum hoc loco attingam, vt de alijs Lector iudicium faciat: ac primò quidem character Φ ex circulo & linea cõpoſitus, quid ſignificet paulò ante indicauimus, & de eo c. 7. tractatum eſt. videlicet, rerum ex centro per lineas rectas in circulorum peripherias diffuſarum primordia, reliquis verò tribus literis V Λ O. aptiſſimè fanè & elegantiſſimè amoris in hoc mundo vim, & à centro ad circũferentiam, & ab hac ad illud reciprocum motus proceſſum, exprimētibus: Amor enim nõ tantum verſus inferiora, demittit radios, quo cuncta viuificet, verum & virtute naturali, ſeu magica naturarum cognatione ſurſum attrahit, & in amplexus mutuos plena conuerſione compellit; ſic enim progreſſus vel deſcenſus à Deo, ſeu vt Platonice loquar, anima mundi per mundi res vniuerſas, uſque ad materiem, quem proceſſum deſcenſumque aptè pyramidalis litera Λ refert. Et hinc per naturam denuò reditus, ad naturæ præſidem, videlicet monadem illam indiuiduam, pyramidis mundanæ apicem. Similiter aſcenſus ad vaſtiſſimas Cœlorum peripherias per intermedia mūdi ſpacia à cẽtro vniuerſi nõ ab-

Hæc litera amoris in mundo proceſſu denotat.

absurdè per radiosam seu, inuersæ pyramidis literam V indicatus amoris ascensus, quid aliud significat, nisi *magicam* illam amoris superiora inferioribus connectentem catenam, in reciproca singularum partium cõspiratione defixam. Unde non malè amorem ita summus Philosophus Areopagita definit. vt quidã sit *circulus à bono in bonum perpetuò reuolutus*; Nam, vt à Deo incipit, & allicit, perfectæ pulchritudinis rationem præferebat; vt autem in mundum transit, amor potissimum dicitur. Voluptas denique prout in Authorem remeans pulcho exemplari, pulchram imaginem, pulchra reuolutione conuertit. In hoc circuitu per omnia penetrans sursum eadem secum, deorsumque volui continuò facit; non secus ac Solis simplex radius per se vniformis in Cœlo lucem, splendorem in æthere, in elementis lumē, in mistis corporibus colorem lucidum creat. Patet itaque quòd amatorius ordo, sit causa conuersionis in rebus omnibus ad diuinam pulchritudinem, & formam principem, atque (vt verbis Procli utar) reducat sequentia ad illam omnia, eique coniungens, & coniuncta confirmans; & mox inde sequentia replens, diuini luminis dotes inde scaturientes per vniuersa distribuat. Quod quidem AEgyptijs aliud non fuit quàm anima mūdi, rerum omnium in mundo causa & origo; quam aptissimè sanè expresserunt in hoc hierogly.

*Quid amor
proprie sit
iuxta Dio-
nyssum.*

*Amato-
rius ordo
causa rerū*

Macrobius
Martianus
Apuleius

glyphico schemate, alati globi serpentibus hinc inde proficientibus circumsepti, mundano systemati supraposita figura. Atque globus quidem nihil aliud, quam orbem vniuersi, designat ut in præcedentibus probatum est. Alis teste Macrobio, Martiano, & Apuleio vis subtilis & celer omnia penetrās in mūdo, denotabatur, ut vel hinc Alatam animam Aegyptios tradidisse, mirum non sit, cum plerique Platonici, è Zorastri doctrina Aegyptiorumque id passim doceant. Serpentem verò faciendi spiritus symbolum esse, Porphyrius apud Eusebium l. 3. c. 3. Euangelicæ præpar: abundè docet; adeoque clarè à Virgilio ostenditur, ut ad hoc symbolum animæ mundi omnia penetrantis viuificantisque vnicè respexisse videatur, dum canit.

Porphyrius

*Principio Cælum ac terras, camposque liquètes
Lucentemque globum Lunæ Titaniaque astra
Spiritus intus alit, totumque infusa per artus
Mens agit at molem, & magno se corpore miscet.*

Virgil: Mæ-
ro l. 6. AE-
neid:

Meminit huius hieroglyphici Barachias Albenephi, Arabs, l. de veterum Aegyptiorū disciplinis; quem volente Deo breui latinitati donatum publici iuris faciemus. ita autem dicit.

في
مسألة
فرعون
De obeli-
cis Pha-
raonis.

والدور مبيح مخلوق بحيات هو علامة نفس

Barachias
Albenephi

وروح العالم

*Globus, inquit, alatus, serpentibus circumdatus,
dum*

C. Vlt. Specimen Interpret: Hierogl: 255

dum pingebatur, symbolum erat anime seu spiritus mundi. Et ex Tabula Bembina id clarum fit, vbi ijs hieroglyphicis schematis, quæ magna mysteria continere censebantur, plerunque hoc symbolum ad faciliorem animæ mundi attractum ponebatur; patet hoc ex eo, quòd sub Throno pantomorphæ naturæ eiusdem tabulæ hisce hieroglyphicis expressum ponitur. vbi super alatum globum serpente sceptrigero instructum characteres sacri currètes, circulus, hemispheriũ atq; character $\epsilon\chi\mu\alpha\tau\omicron\varsigma$ figura posita, hunc sensum faciunt. Coniungitur inferius ei quod superius virtute animæ mudi omnia viuificatis, cuius imperio omnia subsunt. Hieroglyphica vnà cum lectione eorundem sequuntur.

*Coniun
inferius
Superi
virtute
omnia*

*gitur
ei quod
us est
anime mundi
viuificantis*

*cuius imperio omnia
subsunt.*

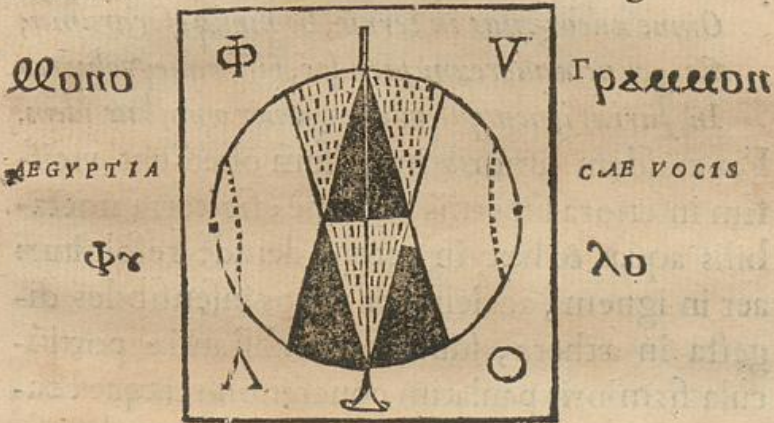
Atque hanc lectionem certam & veram iuxta mentem hierogrammateon esse, libenter fusè hic ostenderem; verùm quia hi characteres plura supponunt, quàm vt hoc Prodromo tradi possint, ideò Lectorem ad Oepidum remittimus
vbi

vbi omnia fusè tractata & probata inueniet. Satis interim me fecisse arbitratus, hoc loco Lectori irritamētum quoddam ad alia secutura obieciſſe. Porro quomodo amor animam mundi moueat, ad omnibus mundi partibus ſeſe inſinuandam, pulchrè declarat Hierotheus. Ait enim *amorem eſſe vim quandam Animæ mundi propriam, rebusque inſiticiam, quæ ſuperiora mouet ad inferiorum prouidentiam: inferiora, vt verſus ſublimia conuertantur. æqualia denique ad ſocialem inuicem ſui communionem.* Vnde, meo quidem iudicio, Amorem rectiſſimè ſtatuas, vt deſiderium quoddam boni pulchrique, vel bonitatis per pulchritudinem ipſam conferendæ vel accipiendæ, videlicet, cuius poteſtas veluti vnus ſit magnitudinis dimenſio, cuius punctum vel apex ſit primus in Deo, progreſſus per mundum triplicem tripliciter diſtributum, finis autem in ipſa materie, cuius denique quædam ſit infinitudo circa verticem, potentiæ meræ infinitudo circa materiem, connexionis virtus infinita per omnes naturæ intermedios gradus. Quæ omnia pulchrè dictis characterum figuris referuntur. vbi vides Φ inferioris mundi ſymbolum. V amoris à centro verſus ſuprema; Λ à Cælo, quod circularis litera O exprimit, verſus inferiora proceſſus $\epsilon\kappa\tau\upsilon\omega\nu$. Vnde & nobiliſſimum illud $\mu\omicron\nu\acute{o}\gamma\epsilon\alpha\mu\mu\omicron\nu$ vocis $\Phi\tau\lambda\omicron$ AEgyptijs vſitatum, quod in Tabula

Bem-

Amoris de-
ſinitio.

Bembina haud infrequenter occurrit, resultat, quo omnia quæ hucusque de anima mundi et amore mundano dicta sunt, sub forma sphaeræ mundanæ admirabili quadam ratione exprimentur. vt sequitur. Ego characterem in meliorem formam redactum, hîc subiungo.

Qui quidem si pauca excipias non differt à characterem qui passim in Bembina Tabula occurrit, mūdi quadripartiti symbolum. & forsan idem *μονόγεμμον* cum præcedente est, cū omnes literas vocis ΦΥΛΟ contineat. Sed hoc in Geometria Aegyptiaca melius discutiemus. Nunc ad amorem redeamus, cuius prior effectus est vniuersum. *Amor enim, teste, Dionysio, non permisit Regem omnium sine germine permanere.* Idem propagandi studium ab Authore primo in omnes eiusdem imagines dimanauit Per hunc enim intelligentiæ cœlos mouent, & sequentibus om-

Dionysius

Amor causa omnium

K k ni-

nibus sua munera largiuntur. Per hunc sidera suum lumen in elementa diffundunt; ignis aeri, aer vim suam cōmunicat aquæ, aqua terræ; elementa simplicia mistis quibusque siue compositis rebus; plantæ & animalia speciei suæ multiplicadæ desiderio largiuntur, iuxta illud Georg: 3.

*Omne adeò genus in terris, hominūq; ferarumq;
Et genus æquoreum, pecudes, piētæque volucres
In furias ignemque ruunt, amor omnibus idem.*

Per eiusdem amoris impulsu obediunt vicissim inferiora supernis maximè; sic terra tractabilis aquæ, & hæc in aerem deinde resoluitur: aer in ignem, ac dein per poros insensibiles digesta in æthera, sublunaris substantiæ portiūcula firmioris paulatim concretionis, atque coaguli particeps, rapitur altiùs in cœli occultas fibras, vbi quemadmodum in animantibus fieri solet, elaborata magis magisq; apponitur; primū inde agglutinata assimilatur penitus, & in cœlestem indolem transmutatur. Quis igitur iam nō videt, quàm appositè monogrammu illud vocis $\Phi\chi\lambda\sigma$ vniuerso adaptetur? certè cū hoc paulò profundius scrutarer, tunc illud Iamblichii verum esse cognoui; *Characteres AEgyptiorum, haudquaquam fortuitò, aut temerè; sed magno ingenio ad naturæ exemplar fabricatos esse. Vti in hoc vel maximè elucescit; in quo sub duabus pyramidibus contrario processu implicatis,*

Iamblichus

in

in charactere sphærico Φ , subito coluri, meridiani, tropici, & æquator, amoris mundi, id est Solis semitæ (in Sole enim maximè amor viget mundanus,) tota denique amoris sphæra elucescit; vt vel hinc intelligeretur; Amorem per vniuersum diffusum omnibus in rebus esse. Cùm verò magna rerum in hoc mundo sit diuersitas, necessarium est, eum ex contrarijs sæpè nasci, neque enim vlla pars mūdi alteram odit, nisi amore sui, vt pulchrè in explicatione conuiuij Marfilii docet; & rursus eum contrariorum maximè effectricem causam, vnde illud Plautinum oppidò eleganter.

*Diua Astartha hominum, Deorumque vis, vita,
Salus, rursus eademque est
Pernicies, mors, interitus, mare, tellus, cælum, sidera
Iouis quæcunque templa colimus, eius ducuntur
nutu, & obtemperant.*

Hinc Orpheus in Argonauticis non sine causa hunc Amorem, vt mundi genium, & magnum antiquissimumque laudat. Cùm enim Chaos ante mundum posuerit, ante Saturnum Iouem, & cæteros Deos, Amorem sanè in sinu ipsius Chaos constituit. eundem adè sic definiens, vt principium, quo res informis ornamentum seu κόσμον perfectionemque desiderat. Cui & illud Maronis consonat.

K k 2

Vul.

Vulcani Martisque dolos, & dulcia furta

Atque chaos, densos Diuum referebat amores.

Vbi fanè & ad 3 mundi principia tacitè visus est & ad AEgyptiorū mētem alluisse; per Martem, vti AEgyptij per Osiridem, agendi principium subintelligens, veluti formam; per Venerem, vti AEgyptij per Isidem, passionis vim seu materiam agentibus formis vbique substratam: Per Vulcanum denique, vt AEgyptij per Horum, omnia connectentem spiritum, vel proportionem mediam. Quæ omnia clarissimè ex hieroglyphico schemate nostro cognosci possunt. vbi inter Osiridem *Καρδαμύκρον* & Isidem sublunarem mundum superiores scilicet & inferiores circulos mundi mens Horus, seu Sol inter duplicem quinarium constitutus, veluti in arbore

Sephiroth 10 ספירות Sephiroth seu numerationum, תפארת copulata cū מלכות Malkuth, remanet amoris habitaculum, decus & gloria cœli, omnium artifex, nodus & copula totiusque machinæ fundamentum, vniuersi denique, vt cum Orpheo loquar, clauiger. Atque hæc de explicatione singularum partium huius schematis sufficiant. Nunc videamus quis sensus eius sit, aut qua ratione id in partes resolutum legi possit. Scripturam enim hanc quandam esse certum est, non eam quidem, qua ex literis, verbis, nominibus, certisque orationis partibus composita, nos plerunque vtimur. Sed

mul-

Sephiroth

Ratio legēdi hieroglyphicæ scripturæ.

multò excellentiorem, sublimiorem, & abstractis mentibus viciniorem, qua integra sæpe numero ratiocinatio rerumq; altissimarum conceptio, aut insigne aliquod in naturæ aut diuinitatis sinu delitescens mysterium, hoc vel simili artificioso symbolorum contextu intellectui sapientis vno intuitu obijcitur; oportet igitur in huiusmodi scripturis, relictis orationis circūstantijs quarum nulla ratio habetur; ab apparente foris imagine duci ad rerum abditas formas, & à sensibili obiecto, ad intelligibilis notionem. iuxta illud cōmune Kabalistarū רימון מצאתי תוכו אבלתי קליפתו זרקתי
id est *malogranatum inueni, interiora comedi corticem abieci*. Quia tamen conceptus hieroglyphicus mentalis, sine conceptu rerum per nomina, voces, aliasque orationis partes indicatarum minimè concipi potest, ob formalis conceptus ab obiecto, seu rebus sensibilibus dependentiam, Lectio quædam ijs nominibus, & verbis quibus res per symbola significabantur, positis, instituebatur, cuius vt specimen, aliquod curiosus Lector videat, Lektionis *והא-
דד, וז* subiungendum duxi, quod cum generalissimum sit, & omnes analogarum rerum species comprehendat, ei varios quoque sensus pro diuersis analogiæ rationibus inter dictæ tamen analogiæ limites, competere necesse est, vti ex sequente sc hemate patet.

Paradigma
Lectiois Hieroglyphicæ.

Iuxta sensum proprium ita legi potest.	Ανάλυσις schematis in suas partes	Iuxta sensum Anagogicū, Mysticū, Magicum.
Anima mundi vita rerum		Hemepht, siue supremus intellectus
Vniuersam mundi machinam		Osiris
Cælorū orbitas		Cælestes Genij
Solem		Horus
Lunam		Isis
Elementa, superiora videlicet inferioribus amore connectit, connexa in suo esse conseruat.		Demones sublunares, fascinati hoc similitudinario typo, veluti potenti catena trahuntur.

Cum

Cum verò mundi diuersi, à diuersis vti mundus minor seu humanus, politicus, ethicus, chemicus, & iuxta variam, quam cum maiori tenēt analogiam, constituentur, variam quoque lectionem huius symbolicae scripturae resultare necesse est. Hinc medici sic legere possent; Anima, corpus organicum & singulas partes, &c. membra vitalia, cor, cerebrum, partibus inferioribus miro fœdere coniuncta in suo esse cōseruat. Ethici verò ita; Anima rationalis totum hominem, potentias superiores, intellectum, voluntatem, cum inferioribus & exterioribus sensibus rectæ rationis dictamine concordans facit; & sic de cæteris quæ Lectori applicanda relinquimus. Vides igitur, quàm multarum rerum, & altissimarum, simplici hoc hieroglyphico schemate, quanto ingenio indigitarint Aegyptij, quomodo ad vnâ mundanam ideam, omnes reliquas ei analogas concatenatas veluti traxerint; ita quidem vt non vno sensu contenta, sed per innumerâs rerum analogas species exporrecta, occulta quadam similitudine omnium processum seriemq; etiam ipsa Christianorū mysteria expressisse videatur. An non huc respicit ad mirandū illud in *בראשית* *beresith* elucescens mysterium, quod merathetica quadam Cabalicae disciplinae methodo resolutum, sensum ei, quem hieroglyphicum schema non absimilem his verbis exprimit.

Iuxta analogiam
variâ
variè legi
potest.

אב בכר רשית שבת כרא
ראש אששת רב איש
ברית טוב

Christia-
nis myste-
rijs appli-
cari opti-
mè potest

Pater per
globum
alatum

Christus
per Scara-
bæum

S. Aug:

Hoc est, *Pater in filio, principium, quietem & fi-
nem, creavit caput, ignem, fundamentum hominis
magni, federe bono.* Quid aliud per alatum glo-
bum, nisi circulus ille, cuius centrum ubique
circūferentia nusquam, vt Trismegistus loqui-
tur, denotatur; videlicet intellectus ille abstra-
ctus, supramundanus, mens prima, Pater inquam
cœlestis; quid aliud per Scarabæi corpus nisi
vnigenitus filius eius, quem Pater principium,
quietem, & finem constituit rerum omnium,
per quem facta sunt omnia, & sine ipso factum
est nihil. Ne verò quispiam indignum clamitet,
Deum ipsum, omni admiratione maiorem, in-
secto omnium vilissimo, teterrimo, putidissi-
moque affimilari, ille audiat, quid de admiran-
da Christi humanitate in soliloquijs suis magnū
Ecclesiæ lumen S. Augustinus dicat. *Bonus, in-
quit, ille Scarabæus meus, non ea tantum de causa,
quòd vnigenitus, quòd ipsemet sui Author; morta-
taliū speciem induerit, sed quòd in hac face nostra
sefe volutarit, & ex ipsa nasci homo voluerit.* Ne-
que enim veritus est Sāctus iste Theologus, pie-
tatis & integritatis columen, dum in nitidissimo
Dei fulgore contemplando, hominisque ex op-
po-

posita parte Cloacalē quendam, vt cum Catone loquar, putorem expendendo; subturpiculam locutionis quodammodo stomachosæ nauseam, delicatiori habitam derisui, qui satis exploratum haberet, Deum se vermem etiam per Prophetam appellasse, quo loco multi Scarabæum vertunt: vt sic vilitas conditionis humanæ, qua infinita maiestas Dei induta in mundum venit, indicaretur. Per hunc itaque filium, æternam sapientiam, & verum Osiridem mūdus creatus est, magnus ille homo, cuius caput Angelicus mundus, fons cognitionis; cuius ignis Sol est cœlorum cor, fons motus, vitæ & caloris; cuius fundamentum denique sublunaris mundus cōtinuis vicissitudinibus veluti ventris inferiores partes, obnoxius. Quid aliud per $\Phi\lambda\theta$ amorem designatur, nisi Spiritus ille $\text{סְפִירָה בְּנֵי הַיָּם}$, qui succubans aquis, omnia igne amoris sui viuificat, sæcundat, & conglutinat sædere bono, sædere, inquam, pacis & amicitia ex naturarum cognatione, & mutuo consensu exorto coniungit; dicitur autem bonum, quia ad Deum qui est ipsum bonum ita dirigitur & ordinatur; Vt quemadmodum inter se totus mundus vnus, ita & cū suo Authore postremò sit vnum. Sed tempestiuè hoc loco pedem retrahens ad magis faciliora me confero; ne ab hoc impenetrabili profunditatis abyssu absorptus temerarij scrutiniij penas luam.

Spiritus Sa
per
 $\Phi\lambda\theta$
id est a-
morem.

L I

Por-

Porro præter dicta varijs sensibus in hieroglyphico symbolo expressa, alia quàm plurima adhuc continentur mysteria quorū aliqua particulatim hinc indicare vi sum est: Primò igitur Aegyptij hoc schemate ideali summo ingenio totius mundi systema, corporum seriem, omnemque partium mundanarum nexum designabāt, quod verum esse ex sequentibus patebit. Tradit Albumazar, alijque Arabum Astrologi, Aegyptios Solem inter duos mūdi quinaros posuisse, nempe super hunc, planetas quinque; sub hoc, Lunam, & quatuor elementa, vt sequitur.

	1 Ρεφαι	زحل	Saturnus
	2 Πιζερε	المشتري	Iuppiter
	3 ελοδοχ	المريخ	Mars
	4 Κοτροτ	الزهرة	Venus
	5 Πιερενε	عطارد	Mercur:
	Πιρη	الشمس	Sol
	1 Πιιοδ	القمر	Luna
	2 Πιχρωε	لنار	Ignis
	3 Πιθνοτ	الهوا	Aer
	4 Πιεωοτ	الماء	Aqua
	5 Πικαδ	الارض	Terra
			Quod

Quod sanè tunc verùm esse cognoui, cùm
 primum in abdita huius sacræ sculpturæ perue-
 ni. Vides quàm aptè in eo Orus seu Sol veluti
 cœli Rex ac Dominus vnicus, duos inter quina-
 rios medius superiorem 5 planetarum, & infe-
 riorem Lunæ elementorumq; constituatur? Sed
 audiamus de his Marsilius Ficinus l. de Sole
 c. 6. Solem, inquit, quasi Dominum omnes in mun-
 do medium, quamuis diuersa ratione, constituere;
 Chaldaei quidem medium planetarum; Aegyptij verò
 inter duos mundi quinariorum, nempe super hunc pla-
 netas 5. sub hoc Lunam & 4 elementa, propinquo-
 rem verò terræ, quàm firmamento positum à prou-
 dentia putant, vt eius feruente spiritu, & igne, Lunæ,
 aeris, aquæ humor, & crassa terrenorum materia
 foueretur. Quàm hæc vera sint figura hieroglyphi-
 ca clarè ostendit. eique eruditissimus Rambam
 Aegyptius l 2 מרה נפוכים more nebuchim c. 9.
 subscribit, ubi ita clarè hoc mundi systema AE-
 gyptiacum depingit, vt ex hac sacræ sculptura ve-
 luti ex *ⲙⲉⲣⲉⲛⲟⲩⲱⲡ* quodam id adumbrasse videa-
 tur. verba eius sunt.

Marsilius

Systema
 cœlorum

R. moyses
 Aegyptius
 Ben Maimō

דעפי גלגל נוגה וכוכב יש מחלקת בהם בין הראשונים מאנשי
 חלמדים אם הם לטעלה בין השמש או תחת השמש מפני שאין
 שם מופת יורנו על סדור שניהכדורים האלה והיה דעת הראשונים
 כולם שבידורי נוגה וכוכב למעלה מן השמש והרע זה ותכונתו
 מאד ואחר כן בא פטלמוס והכריע היתם מתחת ואמר שהוא
 הנאות בענין הטכני שהוא השמש באמצע ושלש כוכבים למעלה
 L 1 2

ושלשה למטה סוף דבר יהיה העניין כן או לא יהיה הנה הראשונים
 כולם היו מסדרים נוגח וכוונכ למעלה מן השמש זה חיו מונים
 הכדורים הכדור ירח למטה וכדור השמש אשר הוא למעלה
 ממנו בהפך וכדור החמשה הכוכבים יולכים וכדור הכוכבים
 עומדים והגלגל מקוף בכל אשר אין כוכב בו

Scito ergò, quòd in spheris Veneris & Mercurij,
 controuersia fuit iuter Antiquos, qui studebant in
 mathematicis. Vtrum supra Solem sint an infra?
 non enim vlla est demonstratio, ordinis harum
 spherarum: omnium tamè Antiquorum opinio fuit,
 quod istæ duæ spheræ, scilicet Veneris & Mercurij
 sint supra Solem. Intède ergò in hoc & scito. Vnde
 secutus est postea Ptolemaus, & sub Sole eos
 constituit, asserens conuenientius esse naturæ Solem
 in medio planetarum, ita vt 3 supra, 3 infra po-
 nantur, ordinare. Quicquid sit, omnes primi Sapien-
 tes Venerem & Mercurium supra Solem ordinaue-
 runt. & idcirco duas spheras numerauerunt. Spha-
 ram Lune quæ sine dubio propinqua est nobis, &
 spheram Solis quæ supra Lunam est necessariò.
 Spheras autem 5 planetarum pro vna reputabant.
 Spheram stellarum fixarum pro alia, & cælum
 circum omnia in quo non sunt stelle. Quòd si ita
 est, dicemus, quòd numerus spherarum in quibus
 sunt formæ stellarum, (sic enim stellas Antiqui vo-
 cabant, vt scitur ex libris eorum), Quaternarius
 est, spheræ scilicet stellarum fixarum; spheræ 5 pla-
 netarum; spheræ Solis, & spheræ Lune; supra omnes
 verò

Mercurij
 & Veneris
 spheræ su-
 pra Solem
 sunt iuxta
 Veteres
 AEgyptios

9 Spheræ
 AEgyptijs

verò sphaeras quaedam, in qua nulla stella est. Hæc Rambam: An non hic quaternarius sphaerarum clarè in nostro hieroglyphico schemate expressus videtur? certè expressius nihil. Quid enim aliud fulgida illa ac radiosa Scarabæi pterygia nisi rutilam stellarum fixarum sphaeram, significant, in qua 12 signa Zodiaci per 12 Scarabæi digitos maiores, indicata reponuntur? quid aliud globus ille 5 circulorum, nisi sphaeram 5 planetarum, notat? vides sphaeram Solis in Hori capite, & Lunæ sphaerã in propria figura repræsentatam, elementarem mundum includentem. quæ omnia ambit globus alatus, sphaera videlicet inuisibilis de qua paulò ante Rambam locutus est.

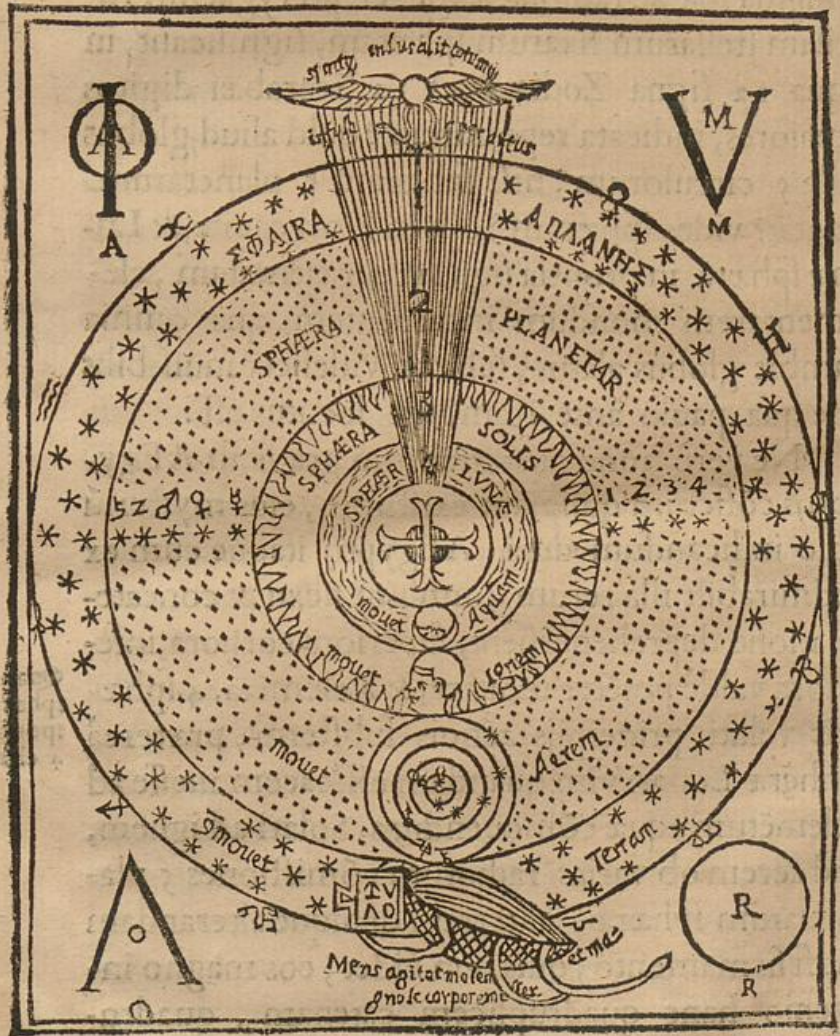
Ne verò hunc quaternarium gratis ab AEgyptijs cõfictum quispiam existimet, eius mysteriũ hic indicandum duxi. AEgyptij itaque cum ex admirabili illa rerum omnium nexu & concatenatione deprehendissent, superiora corpora, inferiora valdè potèter mouere; & 4 elemēta, 4 sphaeris veluti principijs actiuis substerni; præterea sphaeræ Lunari vim quandam efficacem inesse ad elemētum aquæ cõmouendum, Solari ad ignem, ad aerem ob varias radiorum cõmisiones 5 planetarum sphaeræ; ad terram denique alterandam ipsi firmamento; quis non videt, eos magno ingenio hanc quadruplicem catenam, quadruplicia inferioris & superioris mundi familia-

Quatuor
sphaeræ re
spondent
4 elemēti

cor-

corpora similibus connectentem sub quaternario numero, seu cubo mystico indigitalasse? certe qui mentem nostram hic viderit facile myste-

Systema mundi iuxta mentē veterū Aegyptiorum.

riam

rium illius Cabalistici intelliget. אן לך עשב ועשב . Non est tibi herba seu planta aliqua inferius, quæ non stellam habeat in firmamento, quæ percutiat eam & dicat cresce. Atque ex his patet, quàm concinnè AEgyptij rerum omnium nexum sub hoc symbolico schemate repræsentarint. Verùm cum à nemine adhuc quod sciam, systema cælorum iuxta mentem Veterum AEgyptiorum productum sit. ego in gratiam Philosophorum & Mathematicorū id primus ab immemorabili temporum vetustate vindicatum hoc loco proponere volui.

Demum, cū in hoc mundo maiore vna circumferētia ita alteri adnexa sit, vt ad conuersionem orbis superioris inferna conuersio quælibet gubernetur, totiusq; circuitus ratio per amorem in quadam attractione & pulsione reciproca collocetur. Præterea cū in circumfusa mundi machina connexis corporibus cuncta naturas mutuē inuicem, & mutuētur, ex cōmuni autem hac cognatione cōcomitanter nascatur amor, ex amore similitum attractus, & propulsio contrariorum, verè Amorem vel eo nomine magum rectissimè Veteres appellarunt; quicumque in arte quauis, & facultatum genere eo vsque peruenire potuit, vt ex analogia agentium rerum ad res passibiles, similitum ad

Amor magus.

similes, contrariorū ad cōtrarias, naturalium operū
rationē proximè visus est imitari; hunc, inquam,
Veteres magum, & verè Sapientem, incātamen-
to & fascino potentem, in Diuorū penè numerū
relatū nuncupauerūt. Nam vt rectè Mor Isaach
in philosophia sua Syra c. 6. philosophatur.

Mor Isaac

قَالَ سُبْحَانَ رَبِّيَ سُبْحَانَ رَبِّيَ سُبْحَانَ رَبِّيَ
سُبْحَانَ رَبِّيَ سُبْحَانَ رَبِّيَ سُبْحَانَ رَبِّيَ
سُبْحَانَ رَبِّيَ سُبْحَانَ رَبِّيَ سُبْحَانَ رَبِّيَ
سُبْحَانَ رَبِّيَ سُبْحَانَ رَبِّيَ سُبْحَانَ رَبِّيَ
سُبْحَانَ رَبِّيَ سُبْحَانَ رَبِّيَ سُبْحَانَ رَبِّيَ

In quo
Magia
naturalis
consistat

Scientiæ enim magicæ ratio à supremis perfici-
tur potentijs, vnà cum materijs terrenis, familia-
ritatem item ac conuenientiam superius cum
inferioribus quæ sub Luna sunt, habentibus,
quibus cognitis, mira patrari posse quis non vi-
det? Est enim hoc præcipuum doctrinæ magi-
cæ caput, præceptumque, vt vnum ab alio natu-
ræ affinitate alliciat, vel eiusdem dissimilitu-
dine repellatur. Atque in hac scientia præ cæte-
ris Aegyptij excelluisse feruntur. Hos enim,
cum inferiorum effigies cœlestibus vultibus
subiectas egnoscerent, scilicet

Zoroaster

الصورات الاسماء الصورات الارض

Haly

è certis mundi materijs imagines certas, quas ab
effectu diuinas illices Zoroaster appellat, eò
quòd ijs magna prodigia operarentur, facere sub
certo siderum positu, consueuisse, Haly Arabs
trahit. l. de imaginibus cœlestibus. cuiusmodi

vt

vt innumeras alias, de quibus exprofesso in Oedipo tractabitur, prætereâ, hæc præsens figura hieroglyphica vna fuit, cuius virtutes magicas vnâ cum ritibus cærimonijque, quibus in eiusmodi cõficiendis utebantur, libens proferrem; sed cùm humani generis hostis plerumq; huiusmodi operationibus eorum sese occultè immiscere sit solitus, multaq; circa confectionem earum Christianæ pietati prorsus contraria, & à S. Matre Ecclesia iam dudum prohibita occurrant, ne tenerioribus mentibus ijs recitandis offendiculum, vt nunc, ita in alijs libens suppressam, nisi Ecclesiæ bonum, cui studeo, aliud suadeat; sed hoc ijs, quibus hac in parte subsum, iudicandum relinquo. Habes igitur hieroglyphicum systema pulcherrimum sanè & prorsus musicum, quod interuallis iunctum imparibus; sed tamen prout proportione distinctis, acuta cum grauibus temperans, varios æqualiter concētus efficit, et si illum aures non capiant nostræ, quippe ad sublunares turbines, affectuumque procellas varias, veluti ad catadupa Nili obsurdescentes; habes omnia philosophiæ recondita in hoc vnico symbolico schemate, in totius mundi veluti compēdio quodam & ἀνακεφαλαιώσφι arcana rerum similitudine adumbrata. Cuius quidem vniuersam gloriam ab ipso vestibulo spectandam protinus exhibere nolui; tùm quòd illius ambitum, ac latè

exporrectam ditionē nemo perlustret facile nisi ingressus altiùs, vel adusque penetralia mentem direxerit suam; tùm quòd eiusdem fulgor atque infanda acies, sic omnes perstringat animi nervos, omnemq; exuperet dicēdi facultatē, robur, & copiam, vt nullum sit adeò fecundum ingenij flumen, nulla tam studiosè affectata oratio, quæ veræ laudis huiusmodi, aut speciem, aut magnitudinem comprehendat. Præstat igitur hâc scribendi rationem non tam longè quæsitis encomijs persequi, quàm (quod fieri in huiusmodi Aegyptiorum mysterijs solebat) solo silentio, Numinis instar venerari, contenti scilicet vsus istius imagine quadam rudiuscula, dum sese Silenus hîc prorsus aperiat, radioque diuinitatis repentino cuncta perfundat. Hoc vnicum addo, qui mentē Aegyptiorū sub hac sculptura latentē penetrauerit; facile quid mysticum illud המקבלים Hammekkabalim pronunciatum velit, intelliget.

שודע סוד המחבור תפארת עם המלכות ביוסוד אין סוף ומוציאות
הכמת מאין יצלה במאמרי וידע סוד ההרים הרמים

Qui norit quomodo in arbore sephirotico coniungatur Tipheret & Malkuth mediâte Ensuph, & exitus fiat Sapietia de Meain; illustrabitur in verbis hisce, & altissimorum montium secreta sciet. Cognoscet quoque quòd vergant ænigmatica verba Algazielis Arabis Philolophi l. de influentijs.

כ

كل من يعرف السلسلة التي يلفق بها العالم العالي
مع التختي هو يعرف الاسرار الطبيعية
فيفعل المعجزات

Quicumq; norit vinculum, seu catenam illam ma-
gnam superiorem mundum inferiori connectentem,
sciet omnia naturae mysteria, & mirabilium pa-
tratorem aget. Est enim ille fons omnis felicitatis
caelitus in terram deriuatus, quem Nilum cae-
lestem Aethiopes dicunt. Vnde & illud pro-
uerbium mysticum Aethiopibus vsitatū. 707:

ⲄⲘⲛ: ⲏⲓⲛⲉ: Ⲙⲉⲛⲉⲗⲏ: Ⲙⲏⲧⲏ: ⲄⲘⲛ: Ⲙⲏⲧⲏⲃⲏ: ⲉⲛⲉⲗⲏ: ⲛⲏⲏⲏ:
ⲛⲏⲏⲏ: ⲛⲏⲏⲏⲧⲏ: Ⲙⲉⲛⲉⲗⲏⲛⲏ: ⲉⲛⲉⲗⲏ: ⲛⲏⲏⲏⲧⲏ: Ⲙⲉⲛⲉⲗⲏ: ⲏⲏⲏⲏⲧⲏ:
ⲉⲛⲉⲗⲏ: Nilus caelestis est, qui deriuatus
super terram tuam, replebit eam, & pascetis diui-
tijs eius, & desiderium tuum adimplebitur.

Dictum
Aethiopi-
cum.

Sub hoc clarè reconditum illud Aegyptiacum
supra allegatum mysterium reperies. ⲟⲩⲣⲁⲛⲟ
ⲁⲛⲱ, ⲟⲩⲣⲁⲛⲟ ⲕⲁⲑⲟ, ⲁⲥⲧⲣⲁ ⲁⲛⲱ,
ⲁⲥⲧⲣⲁ ⲕⲁⲑⲟ, ⲛⲁⲛⲧⲁ ⲁⲛⲱ, ⲛⲁⲛⲧⲁ
ⲕⲁⲑⲟ. ⲧⲁⲩⲧⲁ ⲕⲁⲧⲁⲗⲁⲃⲉ ⲕⲉ ⲉⲩⲧⲉ
ⲭⲏⲥ. Sub hoc admirabilem illum fontem opé-
ries, de quo ita in Veterum Chaldaeorum ora-
culis legitur. φασὶ δὲ ἐν ἀρχικόν ἡλίον ἀπὸ τῆς οὐλικῆς πη-
γῆς, καὶ ἀρχαγγελικόν καὶ πηγῶν αἰθέσιον, Ἐπηγάσαν κελ-
σιν, Ἐκεραύνιον πηγῶν, καὶ πηγῶν διοπτρῶν, καὶ χαρ-
κτικῶν πηγῶν ἐπιβατῶσαν τοῖς ἀγνώστοις (ωδήματι
καὶ πηγῶν ἀκερτήτων Ἀπόλλωνος, Ὀσίειδος, Ἐρμῆ,

Aegyptia-
cum

Oraculum
Chaldaeo-
rum.

Μ m 2 Ρο-

Turba
Philoso-
phorum

Ponunt ij Solem imperatorem, speculorum fontem, characterum fontem, incognitis signis, & symbolis incumbentem, & summitates fontanas Apollinis, Osiridis, Mercurij. Quorum mysteria disquiruntur apud Balgũ, Eximidium, Ariastem, aliosque in turba Philosophorũ. Ex hoc luculenter deniq; patebit sagaci animo, quomodo Amor mũdi sit excellentissimus metaphysicus, Physicus, Astrologus, musicus, Geometra, Arithmeticus, Dialecticus, Rhetor, Poeta, Historiographus, Iuriscõsultus, Ethicus, Medicus, Nauta, Agricola, Architectus, Pictor Venator, Hortulanus, Augur, & Πατομαγίτης, verbo absolutissimus Magus. Nemo igitur naturam adeat qui hunc Pana non attraxerit. Verũm tempestiuè finio, ne immensum hunc vastitatis Oceanum ingressus, pedem referre non liceat. Atque hæc sunt Benevole Lector, quæ antequam Thesaurum linguæ Coptæ, & post illum Oedipum Aegyptiacum, luci darem, per hunc Prodromum meum, de utraque Aegyptiorum lingua vulgari, & hieroglyphica, tibi intimare volui; eumq; hic præmittere, vt expeditior & cũ maiori voluptatẽ, secutura opera adires, simulque ad ea intelligenda hisce præsuppositis fieres instructior. Ad methodum tamen huius Prodromi quod attinet, fateor multa me hic præterijisse, quæ cùm explicatione longã & exacta indigerent, commodius ad

ad Oedipum nostrum remisimus, plura me quoque eorum, quorum certa notitia haberi non poterat, obmisisse, aut obscuriora iusto sapius inculcasse, ut fert ipsarum partium affinitas summa, rerumque tractandarum difficultas, ut fert demum prima quæque inuentio, de qua non dubito vlti venire mihi, quod mille alijs solet ut, vsus, ætas, ratio scilicet semper aliquid apportent noui, sintque vulgato poruerbio.

Ἰδὲ τῆσαι φερύβηδες σοφώτεραι.

Interim Beneuole & candide Lector si quæ tibi antiquitatis hieroglyphica monumenta; si libri huius argumenti, si Gemmæ, Mumix, Canopi, Idola, aut alia, in quibus huius generis Aegyptum redolentia symbola effigiata cernuntur suppetant. pro cura qua bono Reip. Lit: promouendo tangeris, ea mecum, ut ea operi meo inserta sub nomine tuo publicentur, communicare ne graueris, memor illius Hebraici.

כל המוסף מוסיפין לו והגורע גורעין לו

Addenti addetur, & subtrahenti subtrahetur.
Ἀφθονοὶ γὰρ Μουσῶν θύγατραι. Expertes enim sunt Musarum
Ianua inuidia. Sic enim fiet, ut sicuti laboris mecum, ita & fructus sis particeps, ego verò tua opera fretus, verè dicere possim

Nunc te marmoreū pro tempore fecimus; at tu si fatura gregem suppleuerit, aurem esto.

Finis Prodromi.